

Provinciale Staten van Drenthe
Mevrouw drs. I.M. Rozema
Griffier
Postbus 122
9400 AC ASSEN

J. Rozema
14/4

Nummer: RLG04094
Datum: 8 april 2004
Betreft: advies 'Platteland aan het stuur'

Geachte mevrouw Rozema,

Hierbij ontvangt u het advies over vernieuwende vormen van bestuur voor het landelijk gebied, getiteld 'Platteland aan het stuur'.

Het landelijk gebied verandert geleidelijk maar ingrijpend. Het belang van de landbouw neemt relatief af en bewoners en burgers wensen meer ruimte voor wonen, natuur en recreatie. Deze veranderingen vragen om een heroriëntatie op de rolverdeling tussen overheden onderling en tussen overheid en samenleving. De Raad voor het Landelijk Gebied acht in de toekomst de provincies eerstverantwoordelijk voor de realisering van rijks- en provinciale doelen om het landelijk gebied in te richten en te beheren. De provincies moeten dat doen samen met gemeenten, waterschappen, burgers en hun organisaties. Rijk en provincie horen in de regio niet meer samen in één vergaderzaal te zitten met maatschappelijke organisaties, ondernemers en burgers. De kern van de nieuwe werkwijze moet zijn: 'De provincie doet het, geen rijkspottenkijker naast de provincie'.

Het Rijk heeft ten aanzien van het landelijk gebied als kerntaak het beleid van de Europese Unie te vertalen in wet- en regelgeving. Het moet bovendien een bemiddelende rol spelen tussen Europa en de regio. Leidraad hiervoor is: internationaal wat moet, nationaal wat kan.

Een tweede kerntaak is het formuleren van beleid van nationaal belang. Hiertoe adviseert de raad het Rijk het nationaal beleidskader, zoals de Agenda voor een Vitaal Platteland en de Nota Ruimte, te beperken tot kerndoelen en deze op een scherpe en meetbare wijze aan te geven. Deze kerndoelen dienen helder en consistent van karakter te zijn. Ook acht de raad de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit als coördinerend bewindsman voor het landelijk gebied primair verantwoordelijk voor een rechtvaardige verdeling van middelen over de provincies, het daartoe per provincie afsluiten van prestatiecontracten en voor het wegnemen van belemmeringen voor EU-cofinanciering.

De raad acht provincies in de toekomst verantwoordelijk voor de wijze waarop de rijksmiddelen worden ingezet. Binnen de afgesproken periode en binnen de afspraken over doelen, prestaties en middelen heeft de provincie flexibiliteit bij de uitvoering. De raad rekent het bereiken van de afgesproken prestaties tot de volledige verantwoordelijkheid van de provincie. Dit betekent dat, wanneer de rijksdoelen voor minder geld zijn gerealiseerd, de rest van het bedrag mag worden gebruikt voor andere doelen in het landelijk gebied. Indien de realisatie duurder uitvalt, dient de provincie de extra kosten voor haar rekening te nemen.

De raad adviseert provincies en gemeenten bij het vaststellen van de eigen doelen voor het landelijk gebied uitdrukkelijk ruimte te laten voor initiatieven van maatschappelijke groepen, ondernemers en individuele burgers. Provincies en gemeenten moeten over de ruimte voor deze initiatieven bij de start van een project afspraken maken met maatschappelijke organisaties, ondernemers en individuele burgers en die in gebiedscontracten vastleggen.

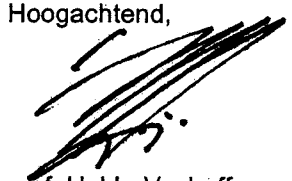
Verder vindt de raad dat het activeren van de samenleving vraagt om een charismatisch bestuurder in het gebied, bijvoorbeeld een gedeputeerde, een wethouder of een burgemeester. Deze bestuurder moet door Gedeputeerde Staten krachtig en zichtbaar worden ondersteund. Het werkproces is dikwijls gebaat bij een 'inspirator' uit de buurt of uit de streek. Dit zijn vaak gedreven mensen die veelal niet in bestaande patronen passen en op een ongebruikelijke manier te werk gaan, met een intuïtief strategisch inzicht, die anderen aan zich kunnen binden. Zo'n inspirator moet worden gedekt door de eerder genoemde bestuurder, die binnen bestaand beleid en regelgeving ruimte zoekt voor het realiseren van ongebruikelijke ideeën.

Ook vindt de raad dat de provincie in de regio samen met gemeenten de betrokkenheid van bewoners en burgers moet stimuleren door het faciliteren van laagdrempelige voorzieningen in de vorm van bijvoorbeeld plattelandshuizen. Vraag en aanbod uit overheid en samenleving komen hier bij elkaar en er wordt naar oplossingen gezocht.

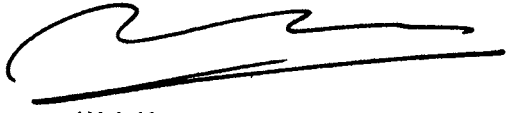
De raad roept maatschappelijke groepen, ondernemers en burgers op hun verantwoordelijkheid te nemen en initiatieven te ontplooien ter versterking van de collectieve waarden van het landelijk gebied. Maar indien de samenleving niet of onvoldoende in staat of bereid blijkt de collectieve waarden te garanderen, moet de overheid toch zelf de taken blijven uitvoeren die voor het publiek belang echt wezenlijk zijn.

Dit zijn de hoofdlijnen van het advies dat de Raad voor het Landelijk Gebied op 7 april 2004 heeft aangeboden aan minister Veerman van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Hoogachtend,

prof. H.J.L. Vonhoff
voorzitter

mr. W.J. Kooy
algemeen secretaris